

ISPLATA ZARADA, DRUGIH LIČNIH PRIMANJA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIMA PUTEM ASIGNACIJE U SLUČAJU BLOKADE POSLOVNIH RAČUNA PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA

Isplata zarada kao i naknada (za dolazak na rad i odlazak sa rada i za vreme provedeno na službenom putu u inostranstvu), kao i po osnovu drugih primanja (otpremnina pri odlasku u penziju, solidarna pomoć i pomoć u slučaju smrti zaposlenog ili člana uže porodice) i novčanih naknada iz socijalnog programa za zaposlene kojima prestaje radni odnos u procesu restrukturiranja preduzeća i pripreme za privatizaciju, stečaja i likvidacije u slučaju kada su poslovni (tekući) računi poslodavca blokirani, može se vršiti putem asignacije. U ovom slučaju isplatu vrši drugo pravno lice (asignat) sa kojim je blokirano pravno lice - poslodavac (asignant) zaključilo ugovor o asignaciji.

Ova mogućnost propisana je odredbom tačke 46. stav 3. *Zakona o platnom prometu* („Sl. glasnik RS”, br. 3/02, 5/03 i 43/04), kao izuzetak od pravila da u asignaciji, u svojstvu asignanta, ne može da učestvuje pravno lice koje ima neizmirene obaveze evidentirane kod banke, čiji su poslovni (tekući) računi blokirani.

I) Tehnike sprovođenja isplate zarada putem asignacije

Za primenu navedene odredbe zakona, za sada nema zvaničnog uputstva nadležnih organa. Po našem mišljenju, za isplatu zarada putem asignacije ili cesije, pravno lice čiji je račun u blokadi, a treba da isplati zarade zaposlenima putem ugovora o asignaciji, trebalo bi da obezbedi sledeću dokumentaciju:

1) ugovor o asignaciji, u kojem treba da stoji klauzula da će se na osnovu tog ugovora izvršiti isplata zarada zaposlenih kod pravnog lica koje je u blokadi sa pripadajućim porezima i doprinosima na teret računa pravnog lica koje prihvata obavezu da isplati zarade za blokirano pravno lice (asignacijom se ne može vršiti samo isplata neto iznosa zarada, bez svih poreza i doprinosa iz i prema zaradama). Ugovor o asignaciji se zaključuje samo između dva učesnika, i to asignanta i asignata, a treći učesnik su zaposleni

(asignatar), koji prima zaradu u ovoj asignaciji i nije potrebna njihova saglasnost;

2) obračun zarade, odnosno odgovarajuću dokumentaciju u skladu sa propisima kojima se uređuje isplata zarade, koju sačinjava, potpisuje i pečatom overava pravno lice koje je u blokadi, koje je kao poslodavac obavezan da isplaćuje zarade zaposlenima;

3) nalog za isplatu neto zarada u gotovom, ili naloge za prenos u korist tekućih računa zaposlenih, odnosno u korist štednih uloga zaposlenih, koje daje pravno lice koje preuzima da plati zarade i poreze i doprinose za blokirano pravno lice. Nalozima se izdaju na teret računa pravnog lica koje preuzima obavezu isplate zarada i potpisuju od strane ovlašćenog lica tog pravnog lica i overavaju pečatom;

4) naloge za prenos pripadajućih poreza i doprinosa na zarade, koje daje pravno lice koje preuzima obavezu isplate zarada za blokirano pravno lice i to na teret svog računa - a u korist odgovarajućih računa za uplatu poreza i doprinosa, na koje bi uplatu vršio sam isplatilac zarada, kada ne bi bio u blokadi;

5) nalog za prenos u korist i na teret svog računa - kompenzacioni nalog koji daje blokirano pravno lice banci kod koje ima račun, za ukupan iznos zarada i pripadajućih poreza i doprinosa. Kao instrument platnog prometa koristi se nalog za prenos (Obrazac 3).

Napominjemo da nalog za isplatu zarada i naloge za prenos poreza i doprinosa, na zarade izdaje i potpisuje ovlašćeno lice pravnog lica koje je preuzelo obavezu da isplati zarade i koje ima deponovan potpis kod banke za punovažno raspolaganje sredstvima na računu sa kojeg se vrši plaćanje. Zbog toga na nalogu za isplatu i na svim nalozima za prenos, uključujući i naloge za prenos poreza i doprinosa, u rubrikama „isplatilac” odnosno „dužnik - nalogodavac” treba da stoji naziv pravnog lica koje je preuzelo obavezu

izvrši isplatu zarada, a u rubrikama „račun splatioca” odnosno „račun dužnika - nalogodav-” njegov račun sa kojeg se vrši isplata.

U svrsi isplate, kod naloga za isplatu zarada gotovom, kao i svrsi plaćanja kod naloga za unos neto zarada na tekuće račune i račune ednih knjižica, kao i za plaćanje poreza i doprinosa, pravno lice koje isplaćuje zarade navodi da radi o isplati zarada za određeno pravno lice, kao i broj i datum ugovora o asignaciji.

U rubrici „primalac” kod naloga za isplatu treba da stoji naziv pravnog lica za čije radnike se vrši isplata zarada, a kod naloga za prenos na tekuće račune, odnosno štedne knjižice, ime zaposlenog - vlasnika tekućeg računa, odnosno edne knjižice. Rubrika „model i poziv na broj (odduženje)” se ne popunjava, ukoliko se uplata vrši direktno na tekući račun fizičkog lica kod banke. Kad se uplata vrši zbirno na žiro račun banke za sve zaposlene u pozivu na broj navodi se račun koji banka odredi a na koji prima zbirne isplate. U tom slučaju banci se dostavlja specifikacija za prenos na račune fizičkih lica - primaoca zarade.

Kod naloga za prenos poreza i doprinosa, u rubrici „poverilac - primalac” upisuje se naziv osioca u čiju korist se uplaćuju javni prihodi, a rubrici „račun poverioca - primaoca” odgovarajući račun na koji je obavezno pravno lice za čiji račun se uplaćuje zarada da vrši uplatu.

Veoma je bitno da se na nalogu za prenos kom se vrši plaćanje poreza i doprinosa na zarade, u rubrici „model i poziv na broj (odobrenje)” unese model „97” i poziv na broj odobrenja u ojem je kontrolni broj izračunat po tom modelu a pravno lice za čiji račun se vrši isplata zarada. Ovo znači da pravno lice koje isplaćuje zarade a blokirano pravno lice u pozivu na broj odobrenja mora da navede opštinu kojoj se usmeravaju obaveze, poreski i identifikacioni broj - PIB pravnog lica koje je u blokadi i kontrolni broj izračunat po modelu 97, odnosno da unese one elemente koje bi navelo pravno lice - isplatilac zarada da bi sam vršio isplatu zarada.

Navedena dokumentacija podnosi se banci kod koje ima račun pravno lice koje preuzima obavezu da isplati zarade za blokirano pravno lice.

Poreskoj upravi, organizacionoj jedinici prema adreši asignanta (blokiranog pravnog lica), pod-

nose se poreske prijave PP OPJ i PP OD u roku od 5 dana po isteku meseca za sve isplate izvršene u prethodnom mesecu, u skladu sa članom 41. stav 3. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji (veliki poreski obveznici podnose ove obrasce istog dana kada je izvršena isplata, a najkasnije u roku od dva dana od dana isplate zarade).

II) Primer Ugovora o asignaciji

Pravno lice „A”, čiji je račun blokirano, zaključilo je 20.03.2011. godine Ugovor o asignaciji za isplatu zarada, broj 8/2011 sa pravnim licem „B”. Ugovor se odnosi na isplatu zarada za januar 2011. godine u iznosu od 530.315,00 dinara. Pravno lice „B” duguje pravnom licu „A” iznos 726.450,00 dinara po fakturi br. 342/10 od 16.09.2010. godine za nabavljenu robu radi dalje prodaje. Ogladni primer Ugovora o asignaciji sledi na kraju ovog teksta.

IIa) Podaci o učesnicima u asignaciji

Pravno lice „A”, ul. Čingrijića br. 50
 - sedište: Opština Zvezdara
 - poslovni račun: 205-2867-14 kod Komercijalne banke
 - PIB: 101512212
 - Pravno lice „B”, ul. Bulevar Zorana Đinđića br. 89
 - sedište: Opština Novi Beograd
 - poslovni račun: 265-4378-98 kod Rajfajzen banke
 - PIB: 102456893

IIb) Podaci o obračunatim zaradama zaposlenih kod pravnog lica „A”*

1) Bruto zarada zaposlenih	
450.150,00	
2) Porez na dohodak građana	
40.726,00	
3) Doprinosi za socijalno osiguranje iz zarada	
80.065,00	
- za PIO	49.500,00
- za zdravstvo	27.620,00
- za nezaposlene	2.945,00
4) Neto zarada (1-2-3)	
329.359,00	

*Obračun zarada pravno lice „A” vrši u svemu na uobičajen način na koji vrši obračun kada nije u blokadi.

- 5) Doprinosi za socijalno osiguranje na teret
poslodavca 80.065,00
6) Ukupan iznos (1+5)
530.215,00

Uz obračun zarada pravno lice „A“ dostavilo je pravnom licu „B“ i popunjeni nalog za isplatu, kao i naloge za prenos poreza i doprinosa, popunjene na sledeći način:

- nalog za isplatu zarada pravno lice „B“ podnosi svojoj banci na Obrascu br. 2 (u našem primeru pretpostavlja se da se isplata zarada zaposlenima u pravnom licu „A“ vrši u gotovom novcu);
- ovlašćeno lice pravnog lica „B“ koje vrši isplatu zarada može ovlastiti određeno lice u pravnom licu „A“ da podigne iznos zarada na osnovu naloga za isplatu, ali u tom slučaju mora dati posebno punomoćje tom licu, uz navođenje imena i prezimena, broja lične karte i njegovog matičnog broja. Punomoćje mora biti potpisano od lica ovlašćenog za raspolaganja sredstvima sa računa pravnog lica „B“ i mora biti overeno pečatom pravnog lica „B“.

U slučaju da se isplata zarada vrši preko tekućih računa zaposlenih, tada pravno lice „B“ podnosi svojoj banci naloge za prenos - Obrazac br. 3 (broj naloga zavisi od broja banaka kod kojih zaposleni imaju otvorene tekuće račune, što znači podnosi se onoliko naloga koliko ima banaka), u kojima u rubrici „poverilac - primalac“ unosi naziv banke kod koje zaposleni imaju otvorene tekuće račune, a u rubrici „račun poverioca - primaoca“ unosi račun banke kod koje zaposleni imaju otvorene tekuće račune (banci se podnosi obračun zarada, odnosno rekapitulacija, obrasce PP OD i PP OPJ, koje potpisuje poslodavac, spisak zaposlenih, brojevi tekućih računa zaposlenih i iznos neto zarade). Moguće je da se podnesu i posebni nalozi za prenos na pojedinačne tekuće račune zaposlenih;

- nalog za prenos poreza na zarade**, u kojem se u rubriku „dužnik - nalogodavac“ upisuje naziv asignata, tj. pravnog lica „B“, a u rubriku „račun dužnika - nalogodavca“ poslovni račun pravnog lica „B“, a u rubriku „poziv na broj (zaduženje)“ broj ugovora o asignaciji,
- nalog za prenos za uplatu doprinosa, koji se usmerava prema opštini sedišta asignanta - pravnog lica „A“, tako da se u nalogu za prenos u rubriku „poziv na broj (odobrenje)“ unosi šifra opštine sedišta asignanta za uplatu doprinosa za PIO na teret zaposlenog.

IIc) Ispostavljanje kompenzacionog naloga

Pravno lice „A“ za koje je pravno lice „B“ izvršilo isplatu zarada i plaćanja poreza i doprinosa na zarade dužno je da ispostavi kompenzacioni nalog na teret i u korist svog tekućeg računa kod banke. Kompenzacioni nalog bi trebalo ispostaviti posebno za zarade a posebno za poreze i doprinose s obzirom da se radi o različitim šiframa plaćanja. Naime, kod kompenzacionog naloga za isplatu zarade unosi se šifra 340 a kod kompenzacionog naloga za poreze i doprinose šifra 353.

III) Knjiženje isplate zarada putem asignacije

Na ovaj način isplaćene zarade knjiže se u svemu na način na koji se vrši knjiženje u slučaju kada se isplata zarada vrši sa tekućeg računa poslodavca, osim što se umesto odobrenja konta 241 - Tekući (poslovni) račun, odobrava odgovarajući konto potraživanja u klasi 0,1 ili 2, na kojem pravno lice odnosno preduzetnik čiji je račun blokiran ima proknjiženo potraživanje od pravnog lica koje vrši isplatu zarada.

Pravno lice, odnosno preduzetnik sa čijeg se računa vrši isplata, zatvara obavezu prema pravnom licu, odnosno preduzetniku čiji je račun blokiran, zaduženjem odgovarajućeg računa u klasi 4, uz odobrenje računa 241 - Tekući (poslovni) račun.

IIIa) Knjiženje kod pravnog lica „A“

Pravno lice „A“ je po osnovu isporučene robe pravnom licu „B“ u prošloj godini po fakturi br. 342/10 izvršilo knjiženje potraživanja:

**Ovaj nalog se podnosi prema opštini prebivališta zaposlenih, što znači da se podnosi onoliko naloga koliko ima različitih opština prebivališta.

1.	202	Kupci u zemlji (pravno lice A)	726.450,00	
	602	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		615.615,00
	470	Obaveze za PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)		110.835,00
- za isporučenu robu pravnom licu "B", po fakturi br. 342/10 od 16.09.2010. godine				
Obračunate zarade pravno lice knjiži na uobičajeni način preko grupe računa 52, 45 i 46 i to:				
2.	520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	450.150,00	
	521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	80.065,00	
	450	Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju		329.359,00
	451	Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog		40.726,00
	452	Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog		80.065,00
	453	Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca		80.065,00
- za obračunate zarade za januar 2011. godine				
3.	450	Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	329.359,00	
	451	Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	40.726,00	
	452	Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	80.065,00	
	453	Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	80.065,00	
	202	Kupci u zemlji		530.215,00
- po ugovoru o asignaciji br. 8/11 za isplatu zarada				
4.	241	Tekući (poslovni) računi	530.215,00	530.215,00
	241	Tekući (poslovni) računi		530.215,00
- po ugovoru o asignaciji za isplatu zarada br. 8/11				
5.	241	Tekući (poslovni) računi	196.235,00	
	202	Kupci u zemlji		196.235,00
- za naplatu razlike potraživanja od kupca "B" po fakturi br. 342/10 od 16.09.2010.				

IIIb) Knjiženje kod pravnog lica "B"

U prošloj godini pravno lice "B" je za nabavku robe od pravnog lica "A" po fakturi 342/10 od 16.09.2010. godine, izvršilo knjiženje:

1.	132	Roba u prometu na veliko	726.450,00	
	433	Dobavljači u zemlji (analitika za pravno lice "A")		726.450,00
- po primljenoj fakturi od pravnog lica "A" br. 342/10 od 16.09.2010.				
2.	433	Dobavljači u zemlji (analitika za pravno lice "A")	530.215,00	
	241	Tekući (poslovni) računi		530.215,00
- po ugovoru o asignaciji za isplatu zarada sa pravnim licem "A", br. 8/2011				
3.	433	Dobavljači u zemlji (analitika za pravno lice "A")	196.235,00	
	241	Tekući (poslovni) računi		196.235,00
- za plaćanje razlike po računu pravnog lica "A" br. 342/10 od 16.09.2010. i iznosa po asignaciji				

IV) Isplata naknada troškova zaposlenima i drugih primanja u blokiranom pravnom licu po ugovoru o asignaciji

U skladu sa odredbom člana 46. stav 3. kona o platnom prometu, na osnovu ugovora asignaciji zaključenog sa drugim pravnim

licem, pravno lice čiji je račun blokiran, može obezbediti isplatu naknada zaposlenima i drugih primanja, i to:

- za dolazak na rad i odlazak sa rada za vreme provedeno na službenom putu u zemlji i inostranstvu, kao i
- otpremnina pri odlasku u penziju, solidarnu pomoć i pomoć u slučaju smrti zaposlenog ili člana njegove uže porodice,

- novčanih naknada iz socijalnog programa za zaposlene kojima prestaje radni odnos u procesu restrukturiranja preduzeća i pripreme za privatizaciju, stečaj i likvidaciju.

Kod ovih isplata postupak je isti kao kod isplata zarada. Naime blokirano lice (asignant) vrši obračun ovih isplata i, eventualno, poreza i doprinosa u skladu sa propisima i podatke, dokumentaciju i naloge za obračun dostavlja asignatu.

U slučaju da ove isplate podležu obavezi obračuna poreza i doprinosa, asignat podnosi organizacionoj jedinici poreske uprave asignanta poresku prijavu na Obrascu PP OPJ, odnosno Obrascu PP OPJ - 8, overenu i potpisanu od strane asignanta.

Asignant (pravno lice čiji je poslovni račun blokirano) podnosi banci nalog za prenos u korist i na teret poslovnog računa, bruto iznos naknade troškova, odnosno drugih isplata, koje su isplaćene po ugovoru o asignaciji.

OGLEDNI PRIMER UGOVORA O ASIGNACIJI ZA ISPLATU ZARADA

Na osnovu čl. 1020. do 1031. Zakona o obligacionim odnosima i člana 46. Zakona o platnom prometu, privredno društvo "A" kao asignant i
(naziv privrednog društva)
privredno društvo "B" kao asignat zaključuju
(naziv privrednog društva)

UGOVOR O ASIGNACIJI ZA ISPLATU ZARADA

Br. 8/11

Član 1.

Privredno društvo "A" upućuje privredno društvo
(naziv privrednog društva - asignanta)
"B" da sa svog poslovnog računa izvrši isplatu zarada
(naziv privrednog društva - asiganta)
zaposlenima privrednog društva "A" u bruto iznosu od
(naziv privrednog društva - asignanta)
530,215,00 dinara.

Član 2.

Privredno društvo "B" preuzima obavezu da sa svog poslovnog
(naziv privrednog društva - asiganta)
računa izvrši isplatu zarada zaposlenima u privrednom društvu "A"
(naziv privrednog društva - asignanta)
u bruto iznosu od 530,215,00 dinara, i na ovaj način delimično izmiruju svoju obavezu po osno-
vu kupljene robe od privrednog društva "A" po fakturi br.
(naziv privrednog društva - asiganta)
342/10 od 16.09.2010. god. u iznosu od 726.450,00 dinara. Ostatak obaveze po navedenoj
fakturi privredno društvo "B" plaća sa svog računa.
(naziv privrednog društva - asiganta)

Član 3.

Privredno društvo "B" izvršiće isplatu zarada zaposlenima privrednog društva "A" u neto iznosu od 329.250,00 dinara i plaćanja poreza i doprinosa na zarade u iznosu i na račune a sve prema specifikaciji koju će dostaviti privredno društvo "A".

Član 4.

Ovaj ugovor je sastavljen u dva istovetna primerka od kojih jedan pripada privrednom društvu
"A" a drugi privrednom društvu "B".
(naziv privrednog društva - asignanta) (naziv privrednog društva - asiganta)

UPUTILAC (asignant)**UPUĆENIK (asignat)**

(MP i potpis)

(MP i potpis)